

22M-Maddul-Far'iy - Maddul-Liyn Na Mazoezi

(Madd Kutokana Na Sukuwn):

ii. مَدُ اللَّيْنِ Maddul-Liyn

Hii ni madd ambayo ni tofauti na madd nyinginezo kwa sababu herufi zake ni tofauti kwani hizo zinajulikana ni 'herufi za madd' (ا و ي) zinazonasibiana na *i'raab* katika herufi ya kabla yake. Ama hii inajulikana kuwa ni 'Harful-liyn'.

Herufi za اللَّيْنِ (liyn) ni herufi za و au ي zinapokuwa saakin na kabla yake ni herufi iliyokuwa na fat-hah:

عَيْنَيْنِ وَشَفَتَيْنِ النَّجْدَيْنِ الْيَوْمَ خَوْفٌ الْمَوْتُ

Imeitwa اللَّيْنِ (liyn) kwa sababu ya kutamkwa kwake kwa usahali (ulaini) bila ya taklifu.

Ni kuwepo baada ya herufi ya اللَّيْنِ na baada yake sukuwn 'aaridhw kwa sababu ya kusimama.

Hukmu yake ni kuvutwa harakah ima mbili au nne au sita kila qiraah.

Mifano Ya مَدُ اللَّيْنِ
وَجَعَلْنَا لَيْلًا وَالنَّهَارَ إِيمَانِي ^١ Bonyeza usikilize
عَلَيْهِمْ دَآبِرَةُ السَّوْءِ ^٢

¹Al-Israa (17: 12)

²At-Tawbah (9: 98)

^٣ وَمَا أَغْنَى عَنْكُم مِّنْ أَنَّ اللَّهَ مِنْ شَيْءٍ
^٤ وَأَمَّا الْجَدَارُ فَكَانَ لِغُلَمَيْنِ يَتِيمَيْنِ
^٥ كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَالِحَيْنِ
^٦ قَالَ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ أُنْكِحَكَ إِحْدَى أَبْنَائِي هَذَيْنِ
^٧ مِّنْ الظَّانِ أَثَيْنِ وَمِنْ الْمَعْزِ أَثَيْنِ
^٨ وَأُخْرَى كَافِرَةً يَرَوْنُهُمْ مِّثْلَهُمْ رَأَى الْعَيْنَ

Tanbihi kuhusu uhusiano wa hukmu ya haraka za kuvutwa baina ya مَدُ اللَّيْنِ (maddul-liyn) na مَدُ الْعَارِض لِلسُّكُونِ (maddul-'aaridhw lis-sukuwn):

Harakah za kuvutwa katika مَدُ اللَّيْنِ (maddul-liyn) daima ziwe kidogo kuliko za مَدُ الْعَارِض لِلسُّكُونِ (maddul-'aaridhw lis-sukuwn) au ziwe sawasawa. Kwa mfano; ikiwa msomaji atasoma na kuvuta مَدُ اللَّيْنِ (maddul-liyn) kwa haraka nne, basi katika مَدُ الْعَارِض لِلسُّكُونِ (maddul-'aaridhw lis-sukuwn) avute iman ne au sita. Lakini asivute مَدُ الْعَارِض لِلسُّكُونِ (maddul-'aaridhw lis-sukuwn) ikawa harakah mbili. Ama akiwa amevuta مَدُ اللَّيْنِ (maddul-liyn) kwa harakah mbili basi hapo anaweza kuivuta مَدُ الْعَارِض لِلسُّكُونِ (maddul-'aaridhw lis-sukuwn) kwa harakah mbili au zaidi yake.

^٣Yuwsuf (12: 67)

^٤Al-Kahf (18: 82)

^٥At-Tahriym (66: 10)

^٦Al-Qaswasw (28: 27)

^٧Al-An'aam (6: 143)

^٨Al-'Imraan (3: 13)

**Kulinganisha Au Kutofautisha Hukmu Ya
Harakah Za Uvutaji Bainaya:**

مَدُ اللَّيْنِ maddul-liyn	مَدُ الْعَارِضِ لِلسُّكُونِ maddul-'aaridhw lis-sukuwn
2	2
2 , 4	4
2, 4, 6	6

Mazoezi: Tafuta Maddul-liyn:

ثَمَنِيَةً أَرْوَاحٍ مِّنَ الْضَّانِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْمَعْزِ اثْنَيْنِ قُلْ إِذَا ذَكَرَنِ حَرَمَ أَمِ الْأَنْثَيْنِ أَمَا
 أَشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأَنْثَيْنِ نَبْشُونِ يَعْلَمُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٤﴾ وَمِنَ الْإِبلِ اثْنَيْنِ وَمِنَ
 الْبَقَرِ اثْنَيْنِ قُلْ إِذَا ذَكَرَنِ حَرَمَ أَمِ الْأَنْثَيْنِ أَمَا أَشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأَنْثَيْنِ أَمْ كُنْتُمْ
 شُهَدَاءَ إِذْ وَصَدَكُمُ اللهُ بِهَذَا فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ أَفْتَرَى عَلَى اللهِ كَذِبًا لِيُضِلَّ النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ
 إِنَّ اللهَ لَا يَهِدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٥﴾

لِإِيَّاِنِ قُرَيْشٍ ﴿١﴾ إِلَّا فِيهِمْ رِحْلَةُ الشِّتَّاءِ وَالصَّيفِ ﴿٢﴾ فَلَيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ ﴿٣﴾ الَّذِي
 أَطْعَمَهُمْ مِّنْ جُوعٍ وَآمَنَهُمْ مِّنْ خَوْفٍ ﴿٤﴾

⁹Al-An'aam (6: 143-144)

¹⁰ Quraysh (106)